

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Æstiva - A Dominica SS. Trinitatis, ad Dominicam decimamquintam
post Pentecosten

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Feria 5. Omnis plantatio quam non plantavit Pater meus cœlestis,
eradicabitur. Humana consilia eò sæpe pejora, quò meliora.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44226

vult diligi, hoc est, castè amari: non propter ea se amari, quia dat aliquid praterse, sed quia dat se. Qui ergo invocat Deum ut dives sit, Deum non invocat, hoc enim invocat quod ad se vult venire: quid enim est invocare, nisi vocare in se? In se ergo vocare, hoc dicitur invocare. Nam cum dicitur, Deus da mihi divitias: non vis ut ipse Deus ad te veniat, sed vis ut divitiae veniant ad te. Quod vis ut ad te veniat, hoc invocas. Si autem Deum invocares, ipse ad te veniret, ipse esset divitiae tuae. Nunc autem vis habere arcam plenam & inanem conscientiam, Deus non implet arcam, sed pectus. Quid tibi profundit exteriora divitiae, si & interior premit egestas?

Ergo isti qui propter faculaia commoda, qui propter terrena bona, qui propter vitam presentem & terrenam felicitatem invocant Deum, non invocant Deum.
Eccles. 1. Hæc ad verbum S. ille Doctor, ex quibus nō modò patet propositæ veritatis ratio, sed quām sit damno lūquuntur quām pudendum & alienum à vera religione sic orare Deum. Hoc est scilicet quod Ecclesiasticus primo i psalibri capite tantopere p̄acavebat: *Nefis incredibili timor Domini, & ne accesseris ad illum duplice corde.*

Ne fueris hypocrita in conspectu hominum, & non scandalizeris in labiis tuis. Attende in illis, ne forte cadas, & adducas animo tua in honorationem, & revelas Deus abscons tua. & in medio Synagoga elidarte; quoniam accessisti malignè ad Dominum, & certum plenum est dolo & fallacia. Nec importunum videri debet quod ex sancto Jacobo huc iterum revocamus: Appropinquate Deo, & appropinquabit vobis. Emundate manus, peccatores: & purificate corda, duplices animo.

Hanc Ecclesiastis cordis purificationem sic oraturo commendabat: Custodi pedem tuum, ingrediens domum Dei; & appropinqua ut audiās. Id est, cave affectum inordinatum, cave ne ex eo Deum ores; audi potius ipsum Deum te admonentem ut hunc pravum deponas affectum; cui admonitioni si parueris, longè plus Deo dabis quām si multas illi mactas victimas; unde & pergit Sapiens, *Mulier enim melior est obediens quām stultorum victima, qui neſciunt quid faciunt;* Nempe neſciunt nec cogitant quantum Deo dispiceat sic orari cum affectu inordinato. Videlicet, Vigilate, & orate. *Marcii 13.*
Videri debet in 2. parte, Feria 4. Pentecostes,

FERIA QVINTA. AD HÆC CHRISTI DOMINI VERBA CONTRA PHARISÆOS.

Omnis plantatio quam non plantavit Pater meus cœlestis, eradicabitur. Matth. 15.

VERITAS PRACTICA.

Humana consilia cōd sèpè pejora, quō meliora.

RATIO EST. Quia consilia quarvis cōd pejora sunt, quō magis obsunt intentio fini. Sed quō meliora sunt, cōd sèpè intentio fini magis ob sunt.

Ergo cōd sèpè pejora sunt quō meliora. Quamobrem in id accuratius invigilandum est.

I. PUNCTUM.

C U M nihil haberent Pharisæi quod verbis Christi opponenter, nec tamen Christo Domino credenter, hoc usum restau-

bat illis murmurare, infrendere, & tanquam se ab eo male acceptos atque offensos palam conqueri. Quod cum animadverterent Discipuli Domini, Accedentes, inquit Evangelista, dixerunt ei: scis quia Pharisæi auditio verbo hoc, scandalizari sunt. At ille respondens ait: omnis plantatio quam non plantavit Pater meus cœlestis, eradicabitur. Sinite illos, cœci sunt & duces cœcorum; cœci autem si caco ducatum praefet, ambo in foveam cadunt. Quasi diceret, ne turbemini aut ullo modo moveamini propter facta Pharisæorum, quia deficient, exarescunt, aut etiam evellentur, sicut infœcunda plantatio; atque universum illud certi habetote, quod quidquid non fuerit à Deo vel cum Deo institutum, illud non stabit.

T. 3

Quæ

Quæ Christi Domini sententia valde moralis est & saluberrimum continet documentum, quo admonemur nihil inconsulto Deo statuendum: nihil quidquam suscipiendum sine Deo, nihil alioquin profuturum, quantumcunque videatur sapienter susceptum; inquit quod sapientius illud videbitur, si tantum humanum est consilium nec divinum accesserit; quod inquam illud humanum consilium melius & utilius apparebit, eo sape dexterius fiet.

Hoc est quod expressius hodierna veritate proponitur, per humana consilia intelligendo non modo quod dquid homines consulunt, sed quod ipsi nobiscum statuimus, nostro tantum naturali & humano consilio instructi, sine peculiari recurso ad Deum & nos habita potius ratione ad ejus ordinationem & voluntatem quam ad nostram. Hæc erit plantatio quam non plantavit Pater cœlestis, & quæ eradicabitur, nihil proficiet, imo & nocet, & tanto forte gravius quanto illud humanum consilium videbatur utilius. Quod quia magis mirum est & periculosum nisi præcaveatur, idcirco diligentius expendendum.

Ratio autem quæd demonstrat hæc est inter alias, quod tunc censeri debet consilium inutile aut etiam perniciosum, quod adeo non proficit ad finem negotij cuius causa suscipitur, ut ei nocet & contraveniat. Nonne hoc est ipso naturæ notum lumine, neccnon ipsis naturali sensu compertum? Quorsum enim deliberamus & consilia nobiscum vel cum aliis simul inimis de negotiis, nisi ad ea facilius ad suum finem & exitum perducenda? Quænam autem meliora vel pejora consilia dicimus nisi qua facilius eò ducunt, aut inde deducunt quod spectamus? Quænam prudentior mediorum electione nisi quæ directius ad propositum finem ducit? Nonne vel hoc ipso divina commendatur sapientia quod

Sap. 8.

attingat a fine usque ad finem fortiter, & disponat omnia suariter, id est, convenientibus sibi positio fini mediis. A' que hinc Sapiens: Sapientia callid' est intelligere viam suam: & imprudentia stultorum errans: GENES absque consilio est & sine prudentia, utinam sapient & intelligent ac novissima providerent. Nempe inconsulti sunt qui sibi finem suum non proponunt.

II. PUNCTU M.

Si D' humana consilia quo utiliora videntur, Seo sepe magis obiunt fini seu negotio quod suscepimus quam illi profint.

Primo quidem quando hoc unum esset quod

humana sunt tantum consilia quibus divina non accellerunt, neque ut accederent sunt implorata nonne sufficeret provocandam illam desertionem Dei quam ipse per Prophetam minatur: Vnde Iff. 30. filii desertores, dicit Dominus, ut faceretis consilium & non ex me, & ordiremini telam & non per spiritum meum, ut adderetis peccatum super peccatum, qui ambulatis ut descendatis in Aegyptum, ET OS MEVM NON INTERROGASTIS: sperantes auxilium in fortitudine Pharaonis, & habentes fiduciam in umbra Aegypti. Et erit vox: foris itudo Pharaonis in confusione, & fiducia umbra Aegypti in ignominiam, Quæ omnia tam verè nobis singulatum applicari possunt, quam certum est de nobis singulis singularem esse Dei providentiam, si eam vellemus attendere.

Deinde vero, quod utiliora videntur illa consilia, major in eis fiducia ponitur, tantumque solent homines in humana industria & solertia posse ut quæ major est industria & solertia, eo plus in ea ponant. Nonne id est naturale & humandum? At scito id esse valde perniciosum quia inde magis etiam à Deo retrahimur, aut certè minus in eos fidimus. Quod ita quidem illi displicet ut propterea se negotio ipse opponat & rem disturbet, quod his apie Prophetæ concepit & expressit verbis: Dominus misericordia in medio eius 1.19. spiritum vertiginis: & errare fecerunt Aegyptum in omni opere suo, sicut errat ebrius & vemens. Lege caput integrum. Prophetæ quod pene totum est de hoc argumento, & caput trigesimum primum ubi hac præcipue perpenda sunt verba: Aegyptus homo, & non Deus: & equi eorum caro & non Spiritus: & Dominus inclinabit manum suam, & corruet auxiliator, & cadet cui præstatur auxilium, simulque omnes conjumentur. Cui cohærenter Jeremias, quoniam obtrivit Dominus confidentiam tuam, & nihil habebis prosperrim in ea.

Denique, quantumcunque sint illa consilia nobis ad negotium temporale ac humana finem utilia, quænam est illa utilitas si æternō nocet negotio & illi obstat supernaturali fini ad quem omnia dirigenda essent negotia? Quid enim proficit homo si lucretur universum mundum, se autem ipsum perdat & detrimentum sui faciat? Sepe autem hoc accedit ut quod utiliora sunt illa humana consilia ad finem temporalem, deteriora sunt ad supernaturalem. Nam cum finis temporalis vix sit, alius quænam vel honoris vel commodorum aut voluptatis argumentum; quid hæc ad vitam æternam? Imo quantum ab incommutabili & vc-

& vero bono hæc caduca deducant, quis non
videt, quis non deplorat nisi cæcus & perditus?
If. 5. Propræterea dilatavit infernus animam suam, &
aperuit os suum absque illo termino: & descend-
tent fortis ejus, & populus ejus, & sublimes glo-
riosique ejus ad eum. Nonne & propterea Pru-
dentialia carnis mors est? Et Sapientia carnis ini-
nia est Deo? Legi enim Dei non est subiecta, nec
enim potest. Sic stultam fecit Deus Sapientiam
hujus mundi.

III. P U N C T U M.

HUMANÆ ergo consilia & sape pejora quo me-
liora: Quia cum mērē humana sint, hu-
manā tantum ducuntur sapientia quæ divinæ sic
est opposita, ut, quod stultum est Dei, sapientius
1. Cor. 1. sit hominibus: & quod infirmum est Dei, fortius
sit hominibus: Unde quid sequitur nisi quod
videbatur melius coram hominibus, fiat coram
Deo pejus, sicut quod erat apud Deum sapien-
tius, factum apud homines stultius? Dominus
dissipat consilia gentium, reprobat autem cogita-
tiones populorum, & reprobat consilia Principum:
consilium autem Domini in eternum manet. Jam
vero quid boni speres Deo non adjuvante? Aut
quid malum non timesas contradicente Deo?

Nihil agas, inquit Deus, ne inconsulto, &
omniatibi feliciter fluent. Tu vero contra; etiam
te non consilio, feliciter cedent. Itane au-
deres loqui? Et nonne apud Deum operamagis
audiuntur quam verba? Non credis Sapiens,
vel potius ipsi Deo sic per Sapientem imperanti;
Habe fiduciam in Domino, ex toto corde tuo. & ne
inmitias prudentie tua. In omnibus viis tuis co-
ga illum, & ipse dirigit gressus tuos. Et ne sis sa-
piens apud temetipsum. Quid & Apostolus repe-
Pf. 3. tir: Nolite prudentes esse apud vosmetipsum.
Neque ad hanc propriam cavendam pruden-
tiā, sufficit consulere homines, nisi etiam ipse
consulatur & invocetur Deus. Unde aperi-
Sapiens, postquam dixit inter consultores cum

esse præferendum qui sanctitate præstat, addit &
post illum etiam consulendum, tunc præcipue
Deum esse consulendum. Cum viro, inquit,
sancto assiduus es, quemadmodū cognoveris ob-
servantem timorem Dei; cor boni consiliī statuo-
tecum, non est enim ibi aliud pluris illo. Anima
viri sancti enuntiat al quando vera quam septem
circumscriptores sedentes in excelso ad speculan-
dum. Et in hi omnibus deprecare Altissimum
ut dirigat in veritate viam tuam.

Denique, ut magis appareat differentia plan-
erationis plantaræ à Domino & non plantaræ,
seu animæ confidentis in Deo vel in homine,
audi ipsum loquenter Dominum: Hec dicit
Dominus: maledictus homo qui confidit in ho-
mine, & ponit carnem brachium suum, & à Do-
mino recedit cor ejus. Erit enim quasi myrica in
deserto, & non videbit cum veneris bonum: sed
habitabit in scicitate in deserto in terra salaginis,
& inhabitabili. Benedictus vir qui confidit in
Domino, & erit Dominus fiducia ejus. Et erit
quasi lignum quod transplantatur super aquam,
quod ad humorem mittit radices suas, & non ti-
mebit cum venerit eis. Et erit folium ejus vi-
ride, & in tempore scicitatæ non erit sollicitum,
nec aliquando desinet facere fructum.

Videsne differentiam utriusque confidentiæ?
Poterat magis innoescere quam ex fœta
comparatio rante benedictionis & maledic-
tionis oppositæ? Quis tam parum sui amans
qui cum possit à Deo benedici benedictione præ-
cipua, malit maledici maledictione pessima? Sic
proinde sapienter juniores monebat senior
Tobias: Omnia tempore benedic Deum: & pete
ab eo, ut via tua dirigatur. & omnia consilia tua
Tobias 4. in ipso permaneant. Quem in usum apti occur-
tent multi Psalmorum versiculi: Domine deduc
me in justitia tua: propter inimicos meos dirige in
conflictu tuo viam meam. NOTAM fac mihi:
viam in qua ambulem, &c.

Vide in hac 3. parte, Quæ tres primæ haben-
tur de statibus, circa finem totius partis.

FERIA